Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 79/1 en 79/3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, wat betreft de schrapping van het paspoort als aan te brengen gegeven en het bepalen van bijkomende voorwaarden voor de risicosectoren

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

In artikel 12/4 van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers wordt voorzien dat ondernemingen in het kader van ketenaansprakelijkheid een zorgvuldigheidsplicht moeten naleven, wanneer hun aannemer of onderaannemer behoort tot één van de risicosectoren die de worden bepaald door de Vlaamse Regering.

Eén van de gegevens die bij de rechtstreekse onderaannemer moeten worden opgevraagd in het kader van deze zorgvuldigheidsplicht, betreft het paspoort of de reistitel van de buitenlandse werknemer. Sinds de inwerkingtreding van de zorgvuldigheidsplicht blijkt echter dat dit gegeven voor verwarring zorgt bij de ondernemingen. Bepaalde werknemers, zoals asielzoekers, zullen immers geen paspoort kunnen voorleggen omdat zij hier niet over beschikken, terwijl zij wel legaal kunnen worden tewerkgesteld. Om verwarring en onnodige meldingen te voorkomen, wordt dit gegeven met voorliggend besluit geschrapt.

Met het decreet van 19 juni 2026 werd de delegatie aan de Vlaamse Regering uitgebreid, waardoor de Vlaamse Regering ook bijkomende voorwaarden kan vaststellen waaraan moet zijn voldaan om als risicosector of – activiteit te worden beschouwd. Met voorliggend besluit worden in artikel 79/3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers zulke bijkomende voorwaarden vastgelegd. Meer bepaald wordt voorzien dat een activiteit in de schoonmaak- of bouwsector niet als risicoactiviteit wordt beschouwd wanneer de werken bepaalde grensbedragen niet overschrijden. Zo wordt het toepassingsgebied gelijkgesteld met dat van de Aangifte van Werken en tegemoetgekomen aan de vraag van de sociale partners om de wetgeving zoveel als mogelijk te aligneren met bestaande verplichtingen. Daarnaast wordt ook in een uitzondering voorzien voor pakketbezorgers die activiteiten verrichten met een

voertuig dat onderworpen is aan de tachograafplicht. Door de mogelijkheid van het uitlezen van tachograafgegevens kunnen sociale inspectiediensten illegale tewerkstelling immers eenvoudiger opsporen dan in sommige andere sectoren waar de illegale tewerkstelling vluchtiger is.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie
Beleidsveld: Werk

Dit voorontwerp van besluit kadert binnen het beleidsveld werk en geeft uitvoering aan de doelstelling OD VI 1.5 Talent van buiten Vlaanderen aantrekken.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:
- het taal- en wetgevingsadvies nr. 2026/08 van 2 februari 2026;
- het advies van de inspectie van financiën van 20 januari 2026;
- het advies van de SERV van 27 februari 2026;
- het advies van de Raad van State nummer 79.626/16 van 13 juli 2026.

Repliek op de ingewonnen adviezen

1. Het advies van de SERV (Adviescommissie Economische Migratie)

De adviescommissie apprecieert dat met voorliggend voorontwerp van wijzigingsbesluit een aantal gesignaleerde problemen vanuit de praktijk worden opgepikt. De sociale partners gaan akkoord met de schrapping van het paspoort als aan te leveren gegeven. De Adviescommissie neemt akte van de verdere afstemming van de afbakening van risicosectoren en -activiteiten met de bestaande federale kaders inzake de Aangifte van Werken en kan zich vinden in het voorzien van een uitzondering voor pakketbezorgers die activiteiten verrichten met een voertuig dat onderworpen is aan de tachograafplicht.

2. Het advies van de Raad van State

De Raad van State geeft de voorkeur aan het opheffen van artikel 79/1, eerste lid, 1°, a), en artikel 79/1, eerste lid, 2°, a), zonder de overige onderdelen van die bepaling te vernummeren, aangezien dit ten koste kan gaan van de leesbaarheid van de regelgeving en aanleiding kan geven tot moeilijkheden bij verwijzingen naar de betrokken bepalingen in andere regelgevende teksten of rechtspraak. Het behoud van een letterpunt zonder inhoud laat bovendien toe onmiddellijk vast te stellen dat de betrokken bepaling werd gewijzigd.

Deze opmerking is terecht indien het zou gaan om teksten die reeds in werking zijn getreden. De te wijzigen bepaling trad echter pas in werking op 1 januari 2026. Bovendien gold gedurende de eerste zes maanden, tot 1 juli 2026, een gedoogbeleid waarbij de inspectiediensten niet verbaliseerden voor inbreuken op de nieuwe regelgeving inzake ketenaansprakelijkheid. Om die reden werd de bepaling zoals deze oorspronkelijk werd geformuleerd, zijnde inclusief vermelding van het paspoort als aan te brengen gegeven, dan ook nooit toegepast. Er is ook geen andere regelgeving noch rechtspraak die hiernaar verwijst. Op de website en in andere communicatie over dit thema werd reeds gecommuniceerd overeenkomstig de voorgestelde wijziging, waarbij aldus geen paspoort moet worden voorgelegd.
Gelet op voorgaande bestaat er dan ook geen enkele noodzaak om zichtbaar te maken dat deze bepaling werd gewijzigd, aangezien deze nooit uitwerking heeft gehad vóór de wijziging. Integendeel, het behouden van een leeg letterpunt zou net tot verwarring leiden, aangezien er dan een punt d) zou bestaan terwijl er slechts 3 aan te brengen gegevens zijn. Om deze redenen wordt de voorkeur gegeven aan het vernummeren van de letters.

Er wordt akte genomen van de opmerking in verband met de overtollige vermeldingen "]2" en "[2". Deze werden uit het ontwerp geschrapt.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Per decreet van 27 oktober 2023 werd voorzien in een optimalisering van de bepalingen inzake ketenaansprakelijkheid, opgenomen in de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Dit om constructies die als doel hebben de verantwoordelijkheid bij illegale tewerkstelling van buitenlandse werknemers te ontlopen tegen te gaan. Er werd een zorgvuldigheidsplicht ingevoerd, waarbij een aannemer een aantal documenten moet laten aanbrengen door zijn rechtstreekse (onder)aannemer wanneer deze aannemer behoort tot één van de risicosectoren.

Eén van de documenten die in dit kader moeten worden aangeleverd, is het paspoort of de reistitel van de buitenlandse werknemer. Sinds de inwerkingtreding van de zorgvuldigheidsplicht ontving de administratie echter al diverse vragen van ondernemingen en dienstverleners, omdat dit document niet altijd kan worden voorgelegd door hun (onder)aannemer. Bepaalde werknemers, zoals bijvoorbeeld asielzoekers, beschikken vaak niet meer over hun paspoort omdat zij alles hebben moeten achterlaten bij hun vlucht, of omdat hun documenten zijn vervallen en zij niet in staat zijn deze te hernieuwen. Dit wordt bevestigd door de Dienst Vreemdelingenzaken. Asielzoekers in procedure kunnen geen paspoort krijgen. Enkel wanneer zij het statuut van erkend vluchteling verkrijgen, kunnen zij een vluchtelingenpaspoort krijgen.

Als een opdrachtgever of een (intermediaire) aannemer het paspoort niet krijgt voorgelegd, kan dit onzekerheid teweegbrengen. Op dat moment is er immers niet voldaan aan de zorgvuldigheidsplicht en is de onderneming niet gevrijwaard van aansprakelijkheid. Als men goed op de hoogte is van de regels betreffende met welke verblijfsdocumenten er al dan niet mag worden gewerkt, kan men zelf

oordelen dat het om legale tewerkstelling gaat en weten dat er geen risico bestaat. Opdrachtgevers of (intermediaire) aannemers die minder goed vertrouwd zijn met verblijfsdocumenten zullen mogelijk echter een melding doen om zeker te zijn dat ze niet aansprakelijk kunnen worden gesteld. Dit leidt tot onterechte meldingen, hetgeen dan weer leidt tot een onnodige administratieve last voor de onderneming en tevens voor de Vlaamse Sociale Inspectie, die de melding zal moeten screenen. Bovendien zullen sommige opdrachtgevers of (intermediaire) aannemers deze personen onterecht van hun werf weren omdat ze niet over alle documenten beschikken, terwijl deze personen wel degelijk legaal kunnen werken.

Gelet op voorgaande wordt dan ook voorgesteld om het paspoort te schrappen als aan te brengen gegeven. Artikel 79/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 wordt hiertoe aangepast.

In de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers werd voorzien in een delegatie aan de Vlaamse Regering om de risicosectoren te bepalen. Deze werden door het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2025 ingevoegd in een nieuw artikel 79/3 in het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Het betreft:

- de werken in onroerende staat, inclusief de schoonmaaksector;
- de levering van stortklaar beton
- de bedrijven die bepaalde activiteiten uitoefenen in de vleessector;
- de diensten van pakketbezorgers voor rekening van aanbieders van postdiensten.

Het was hierbij de bedoeling om de uitzonderingen die van toepassing zijn bij de Aangifte van Werken, ook van toepassing te verklaren voor de zorgvuldigheidsplicht. Dit betekent dat voor de werken in onroerende staat, inclusief de schoonmaaksector, ook de grensbedragen van toepassing zouden zijn die gelden voor de Aangifte van Werken. Concreet zou de zorgvuldigheidsplicht dus niet van toepassing zijn wanneer:

- de werken minder dan 30.000 euro (zonder btw) bedragen en worden uitgevoerd door een aannemer zonder onderaannemer, of;
- de werken minder dan 5.000 euro (zonder btw) bedragen en er slechts 1 onderaannemer is.

Echter merkte de Raad van State in haar advies bij het besluit van 24 oktober 2025 op dat de delegatie aan de Vlaamse Regering niet toeliet om naast de risicosectoren ook bijkomende voorwaarden te bepalen. Om die reden was het niet mogelijk de grensbedragen mee op te nemen. Met het decreet van 19 juni 2026 werd de delegatie aan de Vlaamse Regering uitgebreid en met voorliggend besluit worden de grensbedragen opnieuw toegevoegd.

Op die manier wordt tegemoet gekomen aan de vraag van de sociale partners om de nieuwe verplichtingen zoveel als mogelijk te enten op bestaande definities van sectoren en af te stemmen op de bestaande federale kaders.

Daarnaast wordt ook in een uitzondering voorzien voor de pakketbezorgers die activiteiten verrichten met een voertuig dat onderworpen is aan de tachograafplicht. Door de mogelijkheid van het uitlezen van tachograafgegevens, ook voor periodes in het verleden, kunnen sociale inspectiediensten illegale tewerkstelling eenvoudiger opsporen dan in sommige andere sectoren waar

de illegale tewerkstelling vluchtiger is. Om die reden is het dus niet noodzakelijk om in een zorgvuldigheidsplicht te voorzien voor deze activiteiten.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1.

Dit artikel wijzigt artikel 79/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018, waarin de gegevens worden bepaald die moeten worden aangebracht in het kader van de naleving van de zorgvuldigheidsplicht bij ketenaansprakelijkheid. In punt a) van dit artikel werd bepaald dat het paspoort of de reistitel van de buitenlandse werknemer één van deze aan te brengen gegeven betreft. Sinds de inwerkingtreding van de zorgvuldigheidsplicht is echter gebleken dat dit gegeven voor verwarring zorgt bij de ondernemingen. Bepaalde werknemers, zoals asielzoekers in procedure, zullen immers geen geldig paspoort kunnen voorleggen, terwijl zij wel legaal kunnen worden tewerkgesteld. Het feit dat dit gegeven niet kan worden voorgelegd, kan leiden tot onnodige meldingen via het meldloket en zelfs tot het weren van werknemers die wel degelijk legaal worden tewerkgesteld. Om die reden wordt het paspoort dan ook geschrapt als aan te brengen gegeven.

Om geen 'leeg' letterpunt a) over te houden, worden punt 1° en 2° herschreven, zodat de oorspronkelijke punten b) tot en met d) nu telkens de punten a) tot en met c) worden.

In het tweede lid wordt de verwijzing naar letterpunt d) dan ook aangepast naar letterpunt c).

Artikel 2.

Dit artikel wijzigt artikel 79/3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018, waarin wordt bepaald welke sectoren als risicosectoren worden beschouwd en bijgevolg onder het toepassingsgebied van de zorgvuldigheidsplicht vallen. Er worden enkele bijkomende voorwaarden ingevoerd die voldaan moeten zijn om als risicosector of -activiteit te worden beschouwd.

In punt 1° wordt bepaald dat de werken in onroerende staat, bepaald in artikel 30bis, §1, 1°, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, enkel als risicoactiviteiten worden beschouwd indien zij onderworpen zijn aan de Aangifte van Werken. Dit betekent concreet dat de zorgvuldigheidsplicht dus niet van toepassing is als:

- de werken minder dan 30.000 euro (zonder btw) bedragen en worden uitgevoerd door een aannemer zonder onderaannemer, of;
- de werken minder dan 5.000 euro (zonder btw) bedragen en er slechts 1 onderaannemer is.

Punt 2° voorziet in een uitzondering voor pakketbezorgers die activiteiten verrichten met een voertuig dat onderworpen is aan de tachograafplicht. De zorgvuldigheidsplicht is dus niet van toepassing op deze activiteiten.

Artikel 3.

De Vlaamse minister, bevoegd voor Werk, is belast met de uitvoering van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De voorliggende bepalingen hebben geen budgettaire impact op de Vlaamse Overheid. Eventuele meeruitgaven die in dit kader zullen moeten gebeuren zullen worden opgevangen binnen de grenzen van de beschikbare middelen van het departement

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies op 20 januari 2026. Het begrotingsakkoord is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Een ESR-toets is niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 79/1 en 79/3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende uitvoering van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers, wat betreft de schrapping van het paspoort als aan te brengen gegeven en het bepalen van bijkomende voorwaarden voor de risicosectoren;

2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk te gelasten het voormelde besluit te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR